Pentru a redeveni, la J.O. '84, „flotila de aur"

CAIACUL ȘI CANOEA AU NEVOIE DE O COTITURĂ RADICALĂ

ÎN PREGĂTIRE ȘI ATITUDINE FAȚĂ DE MAREA PERFORMANȚĂ!

Plecați la cea de a 17-a ediție a campionatelor mondiale de caiac-canoe de la Belgrad cu îndreptățită speranță pentru o comportare la înalt nivel, reprezentanții noștri au realizat un bilanț pozitiv în cursele de fond, cucerind o medalie de aur în proba de C2 — 10 000 m **(Ivan Patzaichin — Toma Simionov)**, una de argint la K4 — 10 000 m **(Anghel Coman, Ion Jigarov, Petrică Dimofte, Florin Dumitrescu)** și una de bronz (prin **Gheorghe Titu**) la C1 — 10 000 m., dar, spre surprinderea tuturor specialiștilor, frumoasa tradiție a flotilei noastre de aur, ca și **rezultatele din sezonul premergător** marii competiții de pe lacul Ada Ciganlija, **au fost infirmate TOCMAI ÎN PROBELE OLIMPICE!** Deși primele confruntări, din serii, lăsau să se întrevadă o evoluție ascendentă, care să plaseze pe caiaciștii și canoiștii noștri — ca de atîtea ori în ultimele decenii — în lupta pentru medalii, iată că, din cele 15 echipaje care și-au cîștigat dreptul de a evolua în finalele celor 18 probe de viteză înscrise în program, **nici unul nu s-a întors acasă cu medalia promisă sau așteptată.**

Dacă adăugăm și faptul că trei echipaje **(K4 — 500 și 1 000 m, K2 — 500 m)** nu și-au cîștigat **nici măcar dreptul de a evolua în finala probelor respective**, rezultă clar că la recenta ediție a C.M., disputată la cumpăna actualului ciclu olimpic, **caiacul și canoea românească au înregistrat un neașteptat RECUL**, fapt care dă mult de gîndit în perspectiva reprezentării acestui sport la Jocurile Olimpice de la Los Angeles din 1984.

Iată de ce masa rotundă organizată de ziarul nostru își propune să contribuie la **elucidarea cauzelor care au dus la această comportare generală nesatisfăcătoare** și, mai ales, la punctarea **măsurilor** pe care specialiștii, factorii responsabili ai acestei discipline sportive din țara noastră le preconizează în vederea reînnodării șirului de succese ale caiacului și canoei românești la viitoarele mari competiții.

Au participat: **Corneliu Bîrsănescu** (antrenor federal), **Stavru Teodorov, Alexandru Skurka, Gheorghe Simionov** (antrenori ai lotului reprezentativ), **Constantin Novac** (medicul lotului), **Costică Tiron** (cercetător).

Medaliile s-au pierdut... pe drum, între volum și intensitate

C. BÎRSĂNESCU: „Procesul de pregătire, efectuat conform planului, rezultatele anterioare din concursuri și întreceri de verificare, precum și datele controalelor medicale, ale testelor biochimice, toate ne arătau — înainte de 29 iulie, data debutului în recenta ediție a C.M. — o evoluție în creștere a performanțelor sportivilor noștri. Deci, speranțe pentru atingerea obiectivelor propuse. Ele trebuiau să se concretizeze atît în titluri mondiale, cît și în obținerea unor medalii de argint și de bronz, punctele-cheie constituindu-le probele de C 2 — 1 000 m, K 1 — 500 și 1 000 m, K 2 — fete, adică reeditarea pozițiilor fruntașe de către Ivan Patzaichin — Toma Simionov, Ion Bîrlădeanu și Agafia Buhaev — Maria Ștefan.

Iată însă, că, vorba proverbului, socoteala de acasă nu s-a potrivit cu cea din tîrg. De ce? Chiar dacă din punct de vedere medical toți sportivii noștri aveau un bun potențial competitiv, chiar dacă indicii funcționali ne arătau o formă sportivă în creștere, s-a dovedit că atotștiutorul cronometru nu arată la un moment dat totul. Vreau să spun că dacă din punct de vedere al volumului, procesul de pregătire conceput și condus de noi s-a dovedit viabil, **neglijat a fost celălalt factor important — INTENSITATEA.** Aceasta este explicația principală, după părerea mea, a eșecului din probele de viteză, acolo unde factorii specifici au fost direct influențați. La cele arătate s-a adăugat, bineînțeles, un factor conjunctural: vînt puternic pe primele culoare, acolo unde majoritatea echipajelor noastre au fost aruncate de sorți. Dar, de bună seamă, ar însemna să vîrîm capul în nisip dacă nu am aminti și faptul că **unii dintre sportivii noștri,** mai ales vicecampionul mondial de pînă mai ieri, Ion Bîrlădeanu, **au concurat fără acea indispensabilă mobilizare în întrecere,** singura capabilă să materializeze pregătirea în obținerea unui loc pe podium. Sau, măcar într-un rezultat onorabil".

C. NOVAC: „.... Și totuși, înaintea acestor campionate mondiale am avut cele mai puține probleme de sănătate din ultimii ani! Cu excepția lui Eșeanu — restabilit cu puțin timp înainte de start, după dureri intercostale, și care s-a dovedit totuși a fi unul dintre cei mai combativi concurenți, luptînd pînă la ultima picătură de energie — toți ceilalți sportivi (așa cum au arătat toate controalele efectuate la Centrul de medicină sportivă) au avut o bună stare de sănătate. Mai mult: capacitatea aerobă dovedea valori excelente, de adevărați maratoniști. Dar, așa cum s-a mai spus, **capacitatea anaerobă nu prezenta aceleași valori,** solicitînd îmbunătățiri. Îmbunătățiri care nu s-au dovedit a fi, din păcate, eficace. Eu cred că **ieșirea tîrzie pe apă, la 8 martie** (de fapt, anul acesta, mai mult pe gheață decît pe apă), ne-a handicapat. Dacă sportivii noștri au un bun potențial biologic, pentru a-l transforma în potențial valoric este nevoie, după părerea mea, de o mare intensitate în pregătire, dar și de înalte calități moral-volitive. Subliniez acest fapt printr-un exemplu: dacă ar fi fost să ne luăm numai după bioritmul lui Patzaichin pentru zilele competiției, mereu tînărul nostru campion... nu ar fi avut sanse la medalii!"

S. TEODOROV: „Cauza principală a eșecului înregistrat în probele olimpice a fost **teama noastră** — a tehnicienilor care am răspuns de pregătirea lotului — **de antrenamente intensive.** Bazîndu-ne pe datele medicale, pe timpii foarte buni înregistrați înainte de C.M., ne-a fost pur și simplu teamă să nu dăm peste cap — cum se spune — sportivii, adică să nu-i aducem în stare de supraantrenament, de oboseală fizică și nervoasă. Ne spuneam că este suficient să-i păstrăm la pragul atins. Dar să nu uităm și alte cauze. Bunăoară, **formarea cu mare întîrziere a echipajelor** (abia după Regata Snagov), **promovări ce s-au dovedit hazardate, rabaturi în pregătire** (îndeosebi în cea din iarnă), **cedarea în fața unor mofturi de vedetă".**

A. SKURKA: „Trebuie să recunosc că nici nu ne gîndeam ca dubloul nostru feminin de caiac (Agafia Buhaev — Maria Ștefan) să nu urce pe podium, mai ales că în principalele curse dinaintea campionatelor mondiale, respectiv la regatele Moscova și Snagov, nu s-au clasat mai jos de poziția a 2-a, în luptă foarte strînsă cu celelalte două mari favorite: echipajele din R.D.G. și U.R.S.S. Iar dacă reamintim că dubloul nostru — vizibil marcat de vînt potrivnic și în largul lui pe primele culoare neadăpostite de lizieră — a ocupat locul 4, doar la 12 sutimi de „bronz", rezultă că am fost foarte aproape de atingerea obiectivului propus. Nu trebuie să uităm, desigur, că noi **am plătit tribut și unei pregătiri deficitare în iarnă,** cînd nu am putut evita intemperiile anotimpului rece, așa cum au făcut principalele noastre adversare: R.D.G., Ungaria, Suedia, U.R.S.S. În 1979 am procedat și noi la fel, pregătindu-ne din timp, în perioada de iarnă, în Iugoslavia, și atunci la C.M. din vară sportivii noștri au obținut 9 medalii. Oricum, fără a cuceri medalii, fetele noastre au punctat în clasamentul general pe națiuni, ocupînd locul 4 (13 p) după R.D.G. (27), Ungaria (22), Suedia (21) și înaintea U.R.S.S. (12)".

C. TIRON: „La Văliug, lotul nostru reprezentativ a intrat în ultimele pregătiri dinaintea campionatelor mondiale **cu mult sub baremul de 5 000 km parcurși pe apă.** Altfel spus, **lucrul specific se afla în suferință!** Degeaba pui accentul în pregătire pe volum, dacă atunci cînd se conturează, în marile regate internaționale, **din luna mai,** un plafon valoric edificator în perspectiva mondialelor, **caiaciștii și canoiștii noștri se află abia la începutul antrenamentelor pe apă!** De aceea, în confruntări precum cele de la Mechelen (Belgia), Moscova, Brandemburg, **sportivii noștri sînt întrecuți** — adeseori net — neavînd nici măcar posibilitatea unei comparații reale. Deci, după părerea mea, **nu trebuie să ne intereseze numai cantitatea, ci și calitatea pregătirii** care, așa cum a arătat **EXPERIENȚA NEFERICITĂ** a ultimei ediții a C.M., în cazurile reprezentanților noștri s-a numit intensitate. Punînd însă accentul, în pregătirea care va urma — vizînd J.O. din 1984 — pe intensitate, va trebui să nu neglijăm un alt aspect important — cel al refacerii. Este cert că **pînă la această oră nu am realizat încă sarcina esențială a stabilirii modelului de pregătire pentru Los Angeles '84.** Ultima noastră șansă se numește «1983», așa încît pregătirea pentru ediția viitoare a C.M. va trebui să aibă în față acest obiectiv".

De la condiția performerului, la „condițiile" vedetei cu mofturi

C. BÎRSĂNESCU: „O mare deziluzie a însemnat, pentru noi toți, comportarea total sub așteptări a sportivului Ion Bîrlădeanu, creditat înainte de confruntarea de la Belgrad, nu numai de noi, ci și de ceilalți specialiști din lume, cu mari șanse pentru podium în cursele de viteză. El însuși credea că nu va putea rata medalia de aur la 1000 m, stare de spirit afișată chiar la primul start al probei. De aici, însă, și pînă la incredibila renunțare la luptă din finală, atunci cînd a văzut că a pierdut contactul cu plutonul fruntaș, a fost o distanță uriașă. Aproape la fel s-a întîmplat și în finala de 500 m, cu diferența că de această dată Bîrlădeanu a condus pe prima parte a traseului, ca apoi să cedeze, clasîndu-se pe locul 7. **Scăderea de ritm în timpul curselor, cedarea cu ușurință în momentele dificile, lipsa de mobilizare, de dăruire a caracterizat — din păcate — și pe alți caiaciști și canoiști ai noștri prezenți la ultimele „mondiale" din Iugoslavia: Emil Bîrlădeanu, Gheorghe Nițu, Angelin Velea, Ion Geantă, Alexandru Giura.**

Și chiar dacă n-au fost abateri disciplinare grave pe parcursul pregătirii, chiar dacă noi, federația, am înțeles să dăm credit cerințelor unor performeri legate nu numai de pregătirea propriu-zisă — tocmai din dorința de a crea liniștea necesară pregătirii —, iată că nu am cules roadele așteptate. De ce? **Pentru că acești sportivi, trecînd cu ușurință peste statutul firesc al performerului, au pășit în categoria vedetei cu mofturi. Tot în acest context, cred că este cazul să mă refer și la un absent remarcat din lotul nostru de la Belgrad,** caiacistul Vasile Diba, fost campion olimpic. **Mulți s-au întrebat dacă nu cumva Diba, la 28 de ani, a abandonat activitatea competițională. Nu! El s-a** pregătit, însă numai în cadrul clubului Dinamo, fiind anul trecut sancționat, în cadrul lotului reprezentativ, pentru abateri disciplinare. În acest sezon el s-a prezentat la selecția pentru Regata Snagov, dar a înregistrat rezultate nesemnificative. A fost învins la simplu de Bîrlădeanu, iar la dublu, cu Eșeanu, n-a reușit să se impună. **Nici clubul Dinamo nu a susținut cum trebuie revenirea acestui sportiv în prim-plan.** Dacă Vasile Diba nu își va reconsidera poziția în calitate de reprezentant al caiacului românesc, cu obligații pe planul marii performanțe, numai talentul nu-i va putea asigura includerea de drept în lot".

S. TEODOROV: „În sînul lotului nostru **relația antrenor-sportiv nu și-a găsit întotdeauna formula potrivită** pentru că unii selecționabili au crezut că de vreme ce antrenorii se arată dispuși să discute în particular, de la caz la caz, orice problemă îi frămîntă, programul de pregătire poate fi contestat sau... neîndeplinit. De aici și pînă la a se ajunge ca Ion Bîrlădeanu să... impună selecția fratelui său Emil, chiar dacă erau alți contracandidați mai indicați, este o mare distanță. De la concesia făcută acestuia de a i se înlocui, în timpul pregătirii de iarnă, schiul cu alergarea, pînă la a-i accepta formarea acestui caiac de dublu — pe motiv că primează „omogenitatea" — este un lanț al slăbiciunilor care arată că **noi, antrenorii, factorii responsabili ai pregătirii, trebuie să fim mai exigenți cu sportivii ȘI CU NOI ÎNȘINE, să nu cedăm în fața actelor de indisciplină și nervozitate, să nu fim concesivi pe drum, pentru că în final să** ajungem unde trebuie".

C. BÎRSĂNESCU: „Cei doi reputați specialiști care în anii trecuți au contribuit direct la marile performanțe ale flotilei noastre reprezentative, Radu Huțan și Nicolae Navasart, au fost solicitați, și în acest an, în calitate de consilieri, la pregătirea sportivilor fruntași. N-au participat, însă, în nici un fel la pregătirile lotului, dînd probabil uitării anii cînd — la rîndul lor — antrenori ai lotului fiind, solicitau — și primeau! — ajutorul celorlalți tehnicieni".

C. NOVAC: „Cred că se resimte acum nevoia unui climat de încredere și înțelegere față de lotul de caiac-canoe. Mai ales din partea cluburilor, a marilor unități sportive bucureștene Dinamo și Steaua, principalele furnizoare de selecționabili. Nu știu cum să caracterizez, dar pot să spun — cu durere — că au fost chiar unii din familia noastră nu prea mare a caiacului și canoei, care pur și simplu s-au bucurat de insuccesul de la Belgrad..."

Se impun căi noi în depistarea și lansarea viitorilor campioni

C. BÎRSĂNESCU: „Pentru mărirea potențialului caiacului și canoei noastre **în perspectiva J.O. din 1984 s-a întinerit lotul reprezentativ.** Consider, însă, acum, după rezultatele nesatisfăcătoare de la ediția '82 a C.M., **că acest proces a fost prea brusc,** chiar dacă rezultatele tinerilor sportivi — înregistrate mai cu seamă pe pistele de acasă — promiteau. Nu aș putea spune că nu avem pe cine ne baza în continuare, pe tineri performeri în devenire, ca de exemplu **Lețcaie, Geantă, Fedosei,** ori canoiștii **Nenciu, Olaru, Gurei, Bețiu.** Aceasta nu înseamnă însă că schimbul de ștafetă este ca și rezolvat. Nu avem asigurat schimbul de mîine la fete, în spatele lui Patzaichin și Simionov nu se întrevăd două siluete asemănătoare, Bîrlădeanu este încă fără contracandidat (poate de aceea își permite ce își permite...). «Acțiunea giganților», menită să depisteze pentru marea performanță elemente foarte bine dotate fizic din rîndul tineretului (o acțiune asemănătoare a dat rezultate excelente la canotaj), inițiată de federație și care își va vădi rezultatele mai ales în următorul ciclu olimpic, nu va avea succes deplin decît dacă este completată permanent de acțiuni de selecție în cadrul tuturor secțiilor din țară. **Problema selecției — factor esențial pentru perspectiva disciplinei noastre — nu poate fi rezolvată doar la nivelul federației"...**

C. TIRON: „...**mai ales că, dacă îmi permiteți să completez, antrenorul federal este obligat să afecteze mult prea mult timp unor probleme organizatorice** mărunte, în dauna conceperii, a coordonării procesului de pregătire! După cum foarte bine s-a observat la Ada Ciganlija, **selecția și orientarea pregătirii își vădește originalitatea și, mai ales, eficiența pe criteriul vitezei, ceea ce obligă și specialiștii noștri la o reconsiderare — teoretică și practică — în lansarea viitorilor performeri".**

C. BÎRSĂNESCU: „Într-adevăr, la Belgrad s-a constatat extinderea spectaculoasă a numărului de țări care intră în competiția pentru medalii și puncte. Dacă, pînă nu de mult, doar 7—8 școli de caiac-canoe își disputau locurile fruntașe, acum numărul lor s-a dublat; din 29 de țări participante 26 au punctat, iar 15 au figurat în clasamentul pe medalii. Aceasta arată că schimbul de generații se face în multe țări cu bune rezultate, că noi trebuie să fim pregătiți pentru a ne putea confrunta în 1984, la Los Angeles, cu apariții inedite, cum au fost acum, Alan Thompson (Noua Zeelandă), Einar Rasmussen (Norvegia) etc.".

GH. SIMIONOV: „După părerea mea vîrsta contează mai puțin la canoiști. Exemplele de longevitate sportivă în marea performanță, ale lui Ivan Patzaichin, Tamaș Wichmann (Ungaria), sînt grăitoare în acest sens. Rezultă că veteranii trebuie «păstrați» și folosiți cu grijă, în timp ce alți tineri **trebuie căutați și formați la școala muncii, a seriozității, numitor comun fiind viața sportivă, cu cerințele ei cotidiene în care nu intră numai antrenamentul, hrana și somnul, ci și pasiunea, dăruirea pentru sportul ales".**

● În pofida insuccesului înregistrat de caiacul și canoea românească la ultima ediție a campionatelor mondiale de la Belgrad, **potențialul real al celor mai buni sportivi din această disciplină are cote valorice competitive.** Numai că spre a le atinge, în special, la momentul de vîrf al sezonului competițional — campionatele mondiale și Jocurile Olimpice —, PROCESUL DE PREGĂTIRE TREBUIE JUDICIOS ALCĂTUIT, printr-o corelare adecvată a tuturor factorilor antrenamentului.

● Între neglijarea **intensității în procesul de pregătire și scăderea ritmului în timpul** curselor pe lacul Ada Ciganlija, ratarea unor finaluri în probele de viteză (acolo unde s-a înregistrat, de fapt, cel mai vizibil recul în comportarea reprezentanților noștri) este o legătură directă. Ea a reieșit cu pregnanță din discuțiile cu cei care au participat la masa rotundă, ceea ce denotă că factorii responsabili au și tras concluziile de rigoare în perspectiva Jocurilor Olimpice din 1984. **Numai astfel va dispare discrepanța dintre rezultatele din sezonul premergător competiției nr. 1 și cele înregistrate acolo, în lupta pentru medalii.**

● SELECȚIA **va trebui să țină cont pe viitor numai de valoarea autentică** și nu de factori conjuncturali, în timp ce alcătuirea și rodarea echipajelor în competiții importante, edificatoare pentru selecționeri, vor trebui făcute din vreme.

● **Indisciplina,** mofturile de vedetă, starea de nervozitate, transformată uneori în apatie chiar în timpul curselor — iată un lanț al slăbiciunilor care trebuie înlăturat cu fermitate de către federația de specialitate, de cei chemați să răspundă de pregătirea lotului reprezentativ. **Stilul concesiv de muncă s-a dovedit pînă la urmă păgubitor, influențînd negativ eforturile depuse în pregătire.**

● Selecția și **promovarea viitorilor performeri** nu poate fi o problemă numai a organelor centrale de sport, celula de bază rămîne secția, avînd în antrenorii din țară ochii cei mai avizați. **Schimbul de generații** este evident, la această oră, la jumătatea actualului ciclu olimpic. **Cu** atît mai mult se impune, deci, o grijă deosebită pentru păstrarea „fondului de aur" a sportivilor căliți în marile bătălii, concomitent cu aducerea tinerelor speranțe, în timp util, la plafonul marii performanțe. **Și prin „timp util" înțelegem Los Angeles 1984, pe lacul Casitas.**

Marți a avut loc la Federația română de caiac-canoe, analiza comportării sportivilor români la recentul campionat mondial din Iugoslavia, în prezența conducerii C.N.E.F.S., ședință la care au luat parte sportivii, antrenorii, specialiști și membri ai biroului federal. Lipsurile și greșelile care au generat comportarea nesatisfăcătoare de la acest campionat mondial au făcut obiectul unei analize profunde, în spirit critic și autocritic, cu deplină responsabilitate. Sportivii și tehnicienii s-au angajat să lichideze în cel mai scurt timp lipsurile constatate, arătate și în discuțiile din această pagină, pentru ca flotila românească a caiacului și canoei să poată fi numită și după Olimpiada de la Los Angeles „flotila de aur"!

Pagină realizată de
Paul SLĂVESCU și Vasile TOFAN